

Лагодієнко Н. В.

*Канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
besedina77@gmail.com*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО СЕТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Розглянуто основні методичні та практичні аспекти стимулювання розвитку аграрного сектору економіки України на основі ефективного податкового регулювання. Висвітлено механізм впливу податкового регулювання на баланс інтересів держави і платників податку.

Ключові слова: державне регулювання економіки, аграрний сектор, методи, аграрна політика.

В умовах інтеграції України до світового економічного простору аграрний сектор є однією з пріоритетних та стратегічно важливих галузей національної економіки.

Теоретичним, методологічним і практичним питанням становлення податкової системи і податкового регулювання приділено достатньо уваги відомими вітчизняними економістами, серед яких: С. М. Онисько, А. А. Верзун, О. В. Шолудько. У зв'язку з зростанням значущості аграрного сектору України виникає необхідність подальшого дослідження зарубіжного досвіду та пошуку можливостей державного впливу на збільшення обсягів виробництва сільгосппродукції, покращання її якості, зростання надходжень від її експорту. Неєфективне управління земельними ресурсами стоїть на заваді реалізації конкурентних переваг України та зменшує її привабливість для іноземних інвестицій у сільське господарство та інші галузі економіки [1].

Основною функцією прямих податків є регулююча, сутність якої полягає у свідомому втручанні держави у ринкову економіку для досягнення визначених цілей податкової політики та регулювання соціально-економічних процесів. Метою державного податкового регулювання є збільшення податкових надходжень до бюджету в результаті підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання [2, с. 21].

Ключовим стимулюючим механізмом системи оподаткування в

сільському господарстві було використання спеціального режиму оподаткування податку на додану вартість (ПДВ). Зокрема, діючий механізм оподаткування сільськогосподарських підприємств сприяв збільшенню їх обігових коштів близько на 42 млрд. грн, що, на нашу думку, в першу чергу пов'язане зі збільшенням обсягу податкових преференцій підприємствам аграрного сектору економіки України.

З 1 січня 2017 року спеціальний режим оподаткування ПДВ сільськогосподарських підприємств скасовано, оскільки відповідно до підпункту 4 пункту 2 розділу XIX Податкового кодексу України з 01 січня 2017 року стаття 209 ПК України визнається такою, що втратила чинність [3].

Одночасно набуває чинності Закон України від 20 грудня 2016 року «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році», яким внесено ряд змін до ПКУ в частині врегулювання окремих питань, пов'язаних із скасуванням спецрежиму.

Таким чином, з урахуванням вище вказаних змін передбачається, зокрема: скасування реєстрації суб'єктів спецрежиму та переведення їх на загальну систему оподаткування; закриття рахунків в системі електронного адміністрування ПДВ (далі - СЕА ПДВ), які додатково відкриті відповідно до пункту 2001.2 статті 2001 ПКУ сільськогосподарським товаровиробникам; обмеження терміну реєстрації податкових накладних, складених сільгоспвиробниками за операціями з постачання сільськогосподарських товарів/послуг в межах спецрежиму; перенесення від'ємного значення різниці між податковими зобов'язаннями та податковим кредитом, що сформувалася в результаті здійснення сільськогосподарської діяльності, до податкової декларації з податку на додану вартість, за якою здійснюються розрахунки з бюджетом.

Держава надає бюджетні дотації на період з 1 січня 2017 року до 1 січня 2022 року, щоб підтримати сільгоспвиробників з відміною спеціального режиму з ПДВ. Кошти для цього були передбачені в Держбюджеті – 2017. Для

отримання державних дотацій сільськогосподарські товаровиробники мають бути внесені до Реєстру отримувачів бюджетної дотації. Для внесення до Реєстру отримувачів бюджетної дотації сільськогосподарський товаровиробник подає до ДФС за місцем свого обліку як платника ПДВ заяву.

Підтримка розвитку підприємств АПК передбачається у наступних напрямках:

- підтримка закладання молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними 75 млн. грн.
- надання кредитів фермерським господарствам 25 млн. грн;
- підтримка тваринництва 210 млн. грн;
- фінансова підтримка сільгоспвиробників 1 473 млн грн;

Таким чином, нововведення в системі оподаткування для аграрного сектору економіки не сприяють розвитку галузі, що може призвести її до збитковості. Так, потрібно застосовувати інструменти державного регулювання аграрного сектора, які б сприяли активізації і розвитку аграрного бізнесу, в тому числі податкові інструменти.

Відповідно, головна ціль податкового регулювання має полягати у ефективному застосуванні елементів системи оподаткування, виходячи з стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку агросфери України.

Список використаних джерел:

- 1) Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: указ від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
- 2) Онисько С. М. Ефективність сільськогосподарського виробництва та її залежність від фіскальної політики держави / С. М. Онисько, А. А. Верзун, О. В. Шолудько. – Львів.: «Апріорі», 2007 – 154 с.
- 3) Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]: кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755 – VI. ; станом на 30.10.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

N. Lagodienko. Current trends in tax regulations agricultural sector of Ukraine

Summary

The article investigates the basic methodological and practical aspects of stimulating the development of the agricultural sector of Ukraine through effective fiscal management industry. Deals with the mechanism of the effect of tax regulation to balance the interests of the state and taxpayers.

Keywords: tax regulations, the agricultural sector, fiscal policy, tax exemptions, tax reform.